

Pisarze i pedagodzy, badacze języka i twórcy kultury podnoszą alarm w sprawie zatrważającego stanu polszczyzny. Prognozy dotyczące czytelnictwa – zwłaszcza młodzieży szkolnej – nie pozostawiają żadnej nadziei. Kondycja słowa mówionego – także w instytucjach dotąd stojących na straży: teatrach, uczelniach – nigdy nie była tak zła. Młodzież nie czyta, „przeniosła się” w świat komunikacji obrazkowej. Młodzież nie pisze, bo uległa „poetyce” smsów i maili, nakazującej ograniczać komunikat do skrótu znaków (wyrazów i zdań). Kultura języka upada, a jest to nie tylko problem informacji, porozumienia, komunikacji społecznej. To wielki problem zachowania tożsamości narodowej, opartej przecież głównie na języku – literaturze i kulturze słowa. Jeszcze kilkadziesiąt lat temu troszczyła się o nią polska inteligencja; dzisiaj nie ma takiej warstwy społecznej, zaginął więc jej etos, zapomniano o jej obowiązkach. Troska o język spoczywa na wybranych grupach i jednostkach. Konieczne jest ich wspieranie, dbałość o dopływ nowych sił.

RUCH ŻYWEGO SŁOWA – w naszym życiu kulturalnym głównie Ogólnopolski Konkurs Recytatorski (i wyrosłe pod jego wpływem mniejsze, lokalne) - jest próbą chronienia obszarów szczególnej troski o słowo – literackie i mówione. Recytator to ten, który czyta, rozumie i dopełnia zrozumiany tekst własnymi emocjami, myślami, doświadczeniami. Ten, który szanuje język zastany, który go przechowuje i wzbogaca – dla własnego użytku i dla przyszłych pokoleń.

Oto dlaczego walczymy o trwanie ruchu recytatorskiego. Oto dlaczego ogłaszamy kolejny Ogólnopolski Konkurs Recytatorski.

R e g u l a m i n

I.

1. Ogólnopolski Konkurs Recytatorski jest imprezą otwartą.
2. Warunkiem udziału jest przygotowanie repertuaru nie prezentowanego w poprzednich OKR i odpowiadającego założeniom wybranego turnieju (dział II regulaminu). Repertuar zgłoszony i wykonany w przeglądzie stopnia najniższego, nie może być zmieniony. **Wykonawca może reprezentować tylko jedną instytucję** (np. szkołę, ośrodek kultury, klub), **bądź występować indywidualnie.**
3. Zgłoszenie odbywa się poprzez złożenie KARTY UCZESTNIKA w sekretariacie organizatora najniższego w województwie stopnia Konkursu - w terminie przez niego ustalonym.
4. W Konkursie uczestniczyć mogą osoby uczęszczające do szkoły ponadgimnazjalnej i starsze.
5. Konkurs prowadzony jest w drodze wielostopniowych eliminacji:
 - a. przeglądy **środowiskowe**;
 - b. przeglądy **miejskie, powiatowe**;
 - c. przeglądy **rejonowe**;
 - zasady kwalifikacji laureatów do przeglądu wyższego szczebla oraz drogę eliminacji ustalają wojewódzcy organizatorzy konkursu;
 - przedstawiciel rejonu wchodzi w skład wojewódzkiego komitetu organizacyjnego oraz wojewódzkiego jury.
 - a. Przeglądy **wojewódzkie**:
 - odbywają się w **nieprzekraczalnym terminie do 6 maja 2012 roku**, dla wszystkich turniejów OKR;
 - w jury uczestniczy przedstawiciel krajowego komitetu organizacyjnego.
 - b. Przeglądy **finalowe**:
 - **turniej poezji śpiewanej** 29 maja – 2 czerwca 2012 roku we Włocławku (z warsztatami).
 - **turniej teatrów jednego aktora** 8 – 10 czerwca 2012 roku w Słupsku;
 - **turniej recytatorski i wywiedzione ze słowa** 13 – 16 czerwca 2012 roku w Ostrołęce;
6. OKR jest imprezą o charakterze artystyczno-edukacyjnym: organizatorzy wszystkich przeglądów zapewnią uczestnikom udział w zajęciach seminaryjnych i warsztatowych oraz możliwość indywidualnej rozmowy z członkami Sądów Konkursowych.

II.

57. Ogólnopolski Konkurs Recytatorski przeprowadzony będzie w formie czterech turniejów.

A. TURNIEJ RECYTATORSKI

1. Uczestnicy turnieju występują w dwóch kategoriach:
 - młodzieży szkół ponadgimnazjalnych;
 - dorosłych.
2. Repertuar uczestników obejmuje 3 utwory w całości lub fragmentach - 2 utwory poetyckie i prozę.
3. Do prezentacji uczestnik wybiera 2 utwory: prozę oraz utwór poetycki.
Łączny czas wykonania nie może przekroczyć 10 minut.

B. TURNIEJ POEZJI ŚPIEWANEJ

1. Uczestnicy występują bez podziału na kategorie.
2. Wykonawca jest solistą.
3. Repertuar obejmuje:
 - 3 utwory śpiewane
 - 1 utwór recytowany.
4. W odniesieniu do repertuaru śpiewanego obowiązują następujące zasady:
 - wykonywane mogą być wiersze, które zostały opublikowane w książkach lub prasie literackiej;
 - uczestnicy mogą wykonać trzeci utwór z tekstem własnym.
5. Do prezentacji uczestnik zgłasza 2 utwory śpiewane, 1 recytowany i ewentualnie jako trzeci – śpiewany utwór z tekstem własnym. **(Do przeglądów wojewódzkich włącznie prezentacja utworu recytowanego jest obowiązkowa).**
Łączny czas ich wykonania nie może przekroczyć 10 minut.
6. Do akompaniamentu może być stosowany 1 instrument lub mały zespół muzyczny (**do 3 osób**) bądź wcześniej dokonane nagranie (półplayback).
7. Prezentowanie utworu znanego i posiadającego określony kształt wykonawczy dopuszcza się tylko wówczas, gdy uczestnik opracował nową, własną interpretację.

A. TURNIEJ TEATRÓW JEDNEGO AKTORA

1. Uczestnicy występują bez podziału na kategorie.
2. Pierwszy stopień eliminacyjny ustala wojewódzki organizator Konkursu.

3. Uczestnicy przygotowują spektakl w oparciu o dowolny materiał literacki.
Czas trwania nie może przekroczyć 30 minut.

C. WYWIEDZIONE ZE SŁOWA

Obserwacja Konkursu kazała stwierdzić niewystarczalność form dotychczas "oferowanych" wykonawcom - proponują oni programy nie mieszczące się praktycznie w żadnym z trzech turniejów. Miewamy na przykład do czynienia z występem, który nie jest recytacją, a nie stał się jeszcze teatrem. Bądź też z łączeniem - w obrębie jednego utworu - mówienia ze śpiewem, śpiewu z ruchem... Wszystkie takie propozycje łączy jednak wspólna cecha: wychodzą od słowa, są próbą jego interpretacji, sprawdzenia jego związków z innymi językami sztuki. Postanowiliśmy dostrzec to zjawisko, pozwolić mu zaistnieć niejako "oficjalnie", dać szansę publicznej prezentacji i fachowej oceny.

Obowiązują następujące z a s a d y:

1. Uczestnicy występują bez podziału na kategorie.
2. Repertuar jest dowolny (np. wiersz lub jego fragment, monolog literacki, collage tekstów)
3. Dowolna forma prezentacji (np. teatr jednego wiersza, łączenie słowa mówionego ze śpiewem, z dźwiękiem, ruchem, rekwizytem).

Czas występu nie może przekroczyć 7 minut.

Uwaga dotycząca uczestników wszystkich turniejów: Przekroczenie limitu czasu przez wykonawcę może spowodować wyłączenie go z oceny przez Sąd Konkursowy.

III.

1. Do oceny prezentacji konkursowych powołane zostaną przez organizatorów przeglądów Sądy Konkursowe właściwe dla stopnia przeglądu.
2. W skład Sądów wchodzi fachowcy z dziedziny recytacji, kultury mowy, literatury, reżyserii oraz muzyki.
3. W skład Sądów stopnia wojewódzkiego wchodzi:
 - przedstawiciel organizatorów przeglądów rejonowych;
 - przedstawiciel krajowego komitetu organizacyjnego.
4. Nie mogą być jurorami:
 - a. wykonawcy uczestniczący w Konkursie;
 - b. instruktorzy – w przeglądzie, w którym biorą udział ich recytatorzy.
5. Sądy Konkursowe dokonują oceny wg następujących kryteriów:
 - dobór repertuaru (wartości artystyczne utworów oraz ich dobór do możliwości wykonawczych uczestnika);
 - interpretacja utworów;

- kultura słowa;
- ogólny wyraz artystyczny.

W turnieju wywiedzione ze słowa Sądy Konkursowe uwzględniają ponadto:

- celowość użycia środków pozasłownych (np. kostiumu, dźwięku, elementów scenografii i innych) wspomagających interpretację;
- kompozycję sceniczną występu.

W turnieju teatrów jednego aktora Sądy Konkursowe uwzględnią również:

- opracowanie dramaturgiczne;
- opracowanie reżyserskie;
- wykonanie zadań aktorskich;
- inne elementy spektaklu – scenografia, muzyka.

W turnieju poezji śpiewanej Sądy Konkursowe uwzględniają także:

- zgodność muzyki z charakterem wiersza;
- muzykalność i warunki głosowe wykonawcy;
- wartości artystyczne muzyki.

6. Podstawą do sformułowania werdyktu jest wysłuchanie przez każdego członka Sądu Konkursowego - wszystkich uczestników przeglądu.
7. Ostateczny werdykt jest ustalany w drodze wspólnej dyskusji Sądu Konkursowego.
W przypadku równego podziału głosów, rozstrzyga głos przewodniczącego.
8. Decyzja Sądu jest ostateczna.
9. Sąd konkursowy ma obowiązek uzasadnienia werdyktu ogólnego.
10. Uczestnicy mają prawo zwracania się do Sądu Konkursowego o uzasadnienie oceny swojej prezentacji.

IV.

1. W przeglądach stopnia wyższego biorą udział wykonawcy zakwalifikowani przez Sądy konkursowe zgodnie z ustaloną hierarchią miejsc.
2. Z przeglądów wojewódzkich Sądy konkursowe typują:
 - w turnieju recytatorskim - **do 3 wykonawców**;
 - w turnieju wywiedzione ze słowa - **1 wykonawcę**;
 - w turnieju teatrów jednego aktora - **1 wykonawcę oraz 1 dodatkowego** - przesyłając taśmę video z realizacją jego spektaklu - na adres Zarządu Głównego TKT;
 - w turnieju poezji śpiewanej - **1 wykonawcę oraz dodatkowo 3** - przesyłając taśmę z rejestracją ich prezentacji - na adres organizatora spotkania finałowego.

3. Do udziału w przeglądzie finałowym turnieju recytatorskiego Rada Artystyczna OKR zaprosi laureatów Konkursu Recytatorskiego KRESY'2011 dla Polaków z zagranicy.

V.

1. Uczestnicy przeglądów wszystkich stopni otrzymają dyplomy i upominki ufundowane przez sponsorów i organizatorów.
2. Przegląd finałowy turnieju recytatorskiego i wywiedzione ze słowa odbywa się w ścisłej współpracy z wyższymi uczelniami teatralnymi.
3. Najlepsi uczestnicy przeglądów finałowych mogą otrzymać:
 - a. **w turnieju recytatorskim i turnieju wywiedzione ze słowa**
 - 2 nagrody główne (w kategoriach - dorosłych i młodzieży szkół ponadgimnazjalnych) - w turnieju recytatorskim;
 - nagrodę główną w turnieju wywiedzione ze słowa;
 - nagrodę publiczności;
 - nagrody i wyróżnienia za twórcze poszukiwania interpretacyjne;
 - b. **w turnieju teatrów jednego aktora**
 - nagrodę główną;
 - nagrodę publiczności;
 - nagrody specjalne za reżyserię, aktorstwo, scenariusz.Laureaci będą zaproszeni do udziału poza konkursem we Wrocławskich Spotkaniach Teatrów Jednego Aktora i innych przeglądach teatrów jednoosobowych.
 - c. **w turnieju poezji śpiewanej**
 - nagrodę główną;
 - nagrodę publiczności;
 - nagrody i wyróżnienia za interpretację i kompozycję.Laureaci będą zaproszeni do udziału w Spotkaniach Zamkowych „Śpiewajmy Poezję” w Olsztynie oraz innych przeglądach poezji śpiewanej.

4. Wykonawców uczestniczących w przeglądach finałowych oceniać będą Sądy Konkursowe powołane na wniosek RADY ARTYSTYCZNEJ Ogólnopolskiego Konkursu Recytatorskiego.

ZASADY ORGANIZACYJNE

1. Organizatorem Konkursu jest Towarzystwo Kultury Teatralnej.
2. Za realizację zadań organizacyjnych odpowiedzialne jest Towarzystwo Kultury Teatralnej. W obrębie województw odpowiedzialność tę ponoszą wojewódzcy organizatorzy Konkursu. Adresy sekretariatów wojewódzkich organizatorów Konkursu zostaną podane do powszechnej wiadomości.
3. Nadzór nad programowym i artystycznym kształtem Konkursu pełnić będzie RADA ARTYSTYCZNA Ogólnopolskiego Konkursu Recytatorskiego powołana przez Towarzystwo Kultury Teatralnej. W skład Rady wchodzi konsultanci Konkursu, instruktorzy oraz przedstawiciele TKT. Sekretariat RADY oraz organizatora mieści się w Zarządzie Głównym Towarzystwa Kultury Teatralnej, 02-053 Warszawa, ul. Słupecka 9 lok. 3; tel, fax 825-39-73; e-mail tkt@tkt.art.pl
4. Wojewódzcy organizatorzy po zakończeniu przeglądów wojewódzkich dokonają oceny realizacji założeń programowych, organizacyjnych oraz poziomu artystycznego a wnioski i propozycje prześlą Towarzystwu Kultury Teatralnej.
5. Zadaniem Towarzystwa Kultury Teatralnej i wojewódzkich organizatorów jest:
 - popularyzacja Konkursu;
 - zapewnienie pomocy metodycznej wykonawcom i instruktorom;
 - zapewnienie środków potrzebnych do przeprowadzenia Konkursu;
 - zapewnienie właściwych warunków dla przeprowadzenia przeglądów oraz zajęć metodyczno-warsztatowych.
6. Zarząd Główny Towarzystwa Kultury Teatralnej pokrywa częściowe koszty przygotowania i przeprowadzenia przeglądów finałowych zastrzegając możliwość wprowadzenia akredytacji dla wykonawców.